

Verneplan for skog

Tilråding om vern av Skitnebufjellet naturreservat i Notodden kommune

Brannspor på keloelement innenfor verneforslaget. Foto: Sigve Reiso

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Januar 2021

INNHOLD

1. Forslag.....	3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	3
3. Verneverdier.....	4
4. Andre interesser.....	5
5. Trusler mot verneverdiene.....	5
6. Saksbehandling.....	5
7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.....	6
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	6
9. Lokal og sentral høring.....	6
9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring.....	7
9.2. Generelle merknader til forskrift ved lokal og sentral høring.....	7
9.3. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til de generelle merknadene	8
9.4. Merknader til det foreslåtte området.....	9
9.5. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til det foreslåtte området	10

Vedlegg:

1. Forslag til forskrift for Skitnebufjellet naturreservat.....	11
---	----

Kart over Skitnebufjellet naturreservat ligger som eget vedlegg.

1. Forslag

Statsforvalteren legger med dette fram forslag om vern i medhold av naturmangfoldloven på privat grunn i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke. Tilrådingen omfatter forslag om vern av Skitnebufjellet naturreservat. Forslaget til vern er basert på ordningen med frivillig vern av skog.

Området som foreslås utvidet er:

Navn	Gnr./bnr.	Kommune	Areal i daa	Verneverdi
Skitnebufjellet naturreservat	125/1	Notodden	1128	Regional (**)

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

- ” Som naturreservat kan vernes områder som*
- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
 - b) representerer en bestemt type natur,*
 - c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
 - d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
 - e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep og tiltak som innføres med verneforskriftene vil beskytte verneverdiene, og den bruken som tillates

videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. Effekten av vernet på verneverdiene og naturmangfoldet vil derfor være positiv. Prinsippene i §§ 9-12 framstår dermed ikke som relevante i saka.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med viktige verneverdier, jf. også formålsbeskrivelsene nedenfor. Området gis regional (**) verneverdi basert på sammenstilling av foreliggende materiale fra området. Kunnskap om området er hentet ut fra kartleggingen av kalkskog i området i 2018 (Kopslandåsen-Raua). Sammenstillingen av kunnskapen fra verneforslaget er utført av BioFokus (BioFokus-notat 2020-25) på oppdrag fra daværende Fylkesmann i Vestfold og Telemark i 2020.

Furu er gjennomgående det dominerende treslaget i området, men økt graninnslag på friske areal og i de nordvendte lisidene av Skitnebufjellet. Bjørk og eiker er vanlig i furuskogen, nederst i lia også osp og innslag av spisslønn og alm. Øvre del av lisiden huser mosaikker av fattig lav-, lyng-, bærlyngskog, ispedd friske sig med blåtopp. Ned lisidene mot Tinnsjø i nord også skreinter med svak lågurtskog der skogfiol, knollerteknapp, jordbær, liljekonvall og blåknapp er notert fra feltsjiktet.

Området har spredte funn av enkelte naturskogarter, hovedsakelig arter knyttet til restene av gamle keloelementer. Arter som tyrinål (NT) og blanknål (NT) er påvist på stående kelogadd av furu, og furuskjell (NT) på liggende keloester. Det er et visst potensial for enkelte rødlistede vedboende sopp i de nedre lisidene med en del tynningsvirke, men kontinuiteten virker svak for liggende død ved i området som helhet. Brannstubbelaiv er ikke påvist, men kan forekomme på brente keloelementer. Varm og gammel furuskog med død ved i nedre del av lisiden kan også huse varmekrevende og sjeldne insekter.

Skitnebufjellet huser eldre furuskog på et begrenset areal, spesielt i forhold til kjente naturverdier i landskapet rundt. Tre kjerneområder av midlere verdi er avgrenset, men disse dekker en begrenset del av verneforslaget. Innenfor kjerneområdene inngår svakt fleraldret skog med spredte gamle trær og spredte død ved-elementer. Skogstruktur og artsmangfold tilsier svake/midlere verdier for disse kriteriene for området som helhet. Positive trekk er innslag av lavlandsskog og den rødlistede naturtypen kalk- og lågurtfuruskog (VU) i de nedre lisidene. Isolert sett vurderes derfor Skitnebufjellet til regional verdi (**).

Skitnebufjellet dekker inn enkelte skogvernangler på begrensede arealer. Området bidrar i nedre del av lisiden i nord til den generelle mangelen lavlandsskog. Flekkvis også biologisk gammel skog. Av mangelnaturtyper/ansvarstyper inngår noe lavlandsfuruskog. Den totale mangelloppfyllelsen vurderes som lav/middels.

Formål med fredningen

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av skogtypen kalk- og lågurtfuruskog i lavlandet.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av sjeldne og trua arter av lav.

Etter Statsforvalterens vurdering tilfredsstillende området kravene som naturmangfoldlovens § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

4. Andre interesser

Planstatus for området

Arealene er avsatt til LNFR-område i kommuneplanens arealdel.

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene. Ferdsel og beiting anses ikke å være noe trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne fylkesmennene tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

Konkret om området

Tilbud om frivillig vern av Skitnebufjellet naturreservat ble mottatt fra grunneier 13. desember 2019. Tilrådingen oversendes med forbehold om at det pågår forhandlinger om erstatning som ikke er fullført og derfor ikke inngått endelig avtale mellom partene.

Meldingsfasen

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 11. juni 2020 med frist 27. juli. Innkomne merknader ble nærmere kommentert i høringsdokumentet.

Høringsfasen

I samsvar med naturmangfoldloven og saksbehandlingsreglene til denne om opprettelse av verneområder, jf. veileder M 481 | 2016 fra Miljødirektoratet, sendte Fylkesmannen forslaget

til vern ut på høring 8. oktober 2020, med frist 10. desember. Det ble foretatt en felles lokal og sentral høring. Ved fristens utløp var det kommet inn to uttalelser til lokal høring og fem uttalelser til sentral høring. Ytterligere to uttalelser kom inn etter fristen, den ene til lokal høring, den andre til sentral.

Videre saksgang

Statsforvalteren sender nå, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkomne uttalelser, tilråding om vern til Miljødirektoratet. Det vises til forbehold nevnt over.

Miljødirektoratet fremmer så saken for Klima- og miljødepartementet som deretter vil forberede saken og legge fram forslag om vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl.res. vil erstatningen i tråd med avtalen bli utbetalt av Miljødirektoratet. Statsforvalteren får deretter vanligvis i oppdrag å gjøre vedtaket kjent og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette gjøres normalt av jordskifteretten som etter begjæring fra Statsforvalteren oppretter sak om grensegang for området.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.

Det foreslås ingen endringer av navn på dette området. Det ble etter høringen tatt inn et tilleggsareal som grunneier ønsket å tilby. Dette tilleggsarealet var på ca. 195 daa. Fra høring til tilråding er derfor grensene og derav arealet for området endret. Det foreslås også enkelte endringer i forskriften i tråd med innspill fra bl.a. grunneier.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er etter Statsforvalterens vurdering ikke behov for forvaltningsplan for det nye reservatet. Vi anser oppsynsbehovet for å være lite.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen ble sendt på lokal høring til grunneierne, Notodden kommune, til Vestfold og Telemark fylkeskommune, samt til følgende lokale og regionale lag, organisasjoner og etater:

Notodden skogeierlag, Notodden JFF, Notodden Turlag, Nedre Telemark bonde- og småbrukerlag, Hjartdal Elverk AS, Midt-Telemark Energi, Vest-Telemark kraftlag, Notodden Energi, Sunnhordaland kraftlag (konesjonseier Folljå), Forum for natur og friluftsliv, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, NOF Telemark, Telemark Turistforening, Telemark Orienteringskrets, Tinn Energi, Statens Vegvesen Region Sør, Statskog SF Kongsberg, Skagerak Energi AS, Skagerak Nett, Telenor Servicesenter for nettutbygging, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening og Telemark Sau og Geit.

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for kulturminneforvaltning, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og

energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Ingen merknader.

9.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

NJFF Telemark (brev av 09.12.2020) uttaler følgende:

Så langt vi kan se, ivaretar forslaget til verneplan for alle fire naturreservatene i hovedsak NJFF Telemark sine interesser. Vi har likevel et par innvendinger til forslagene. Våre forslag gjelder alle verneforskriftene, samt at de er ment som et generelt forslag til andre, kommende verneforskrifter i fremtiden.

- §4(x): NJFF Telemark ønsker at «midlertidige, mobile jakttårn» bør være tillatt til jakt på alle arter.

- Se på en sammenslåing av de to bokstavene i §4, som omhandler jakt og fangst (samt fiske) og felling av store rovdyr med et tillegg. F.eks.:

«§4(x). Jakt, fangst, felling, fiske og annet uttak av vilt og fisk etter enhver tid gjeldende lovverk.»

Har brukt (x) da forskriftene ikke er like på hvilken bokstav i §4 som omhandler de ellers like bestemmelsene.

Fiske er ikke veldig aktuelt for alle disse naturreservatene, men fordi vi som nevnt også ser på dette endringsforslaget som et forslag til en generell endring av paragrafen (som kan brukes også i fremtidige verneforskrifter) nevnes det her.»

Norges Skogeierforbund (e-post av 29.10.2020) – som representerer grunneier – uttaler følgende:

«Grensene på kartet er riktig, men arealet er litt større. Sum areal er 1130 dekar hvorav 1092 er prod. areal. Til sammen står det 26708 m³ i det tilbudte området.

Videre må inntegna traktorveger justeres litt. Legger ved en skisse som er tegnet basert på overflatemodellen i Kilden. Rød strek er traktorveger som tydelig ses på kartet og som jeg har gått store deler av. Blå strek er kjørespor etter lastetraktor. Se vedlegg. Håper opprettingen kan gjøres av Fylkesmannen.

Det må også tas inn et punkt under §6 i forskriften om at det skal være tillatt å vedlikeholde og bruke traktorveger som er tegnet inn på vernekartet i forbindelse med storviltjakt.»

9.3 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til de generelle merknadene

Når det gjelder uttalelsen fra NJFF Telemark med forslag om endring av forskriftene så forholder Statsforvalteren seg til de gjeldende standardformuleringene for forskrifter som Miljødirektoratet har utarbeidet. Det er opp til Miljødirektoratet om forskriftene skal endres.

Vi er enige i at det er unødvendig å ha med formulering om forvaltning av fisk i forskrift for Skitnebufjellet naturreservat etter som det ikke finnes tjern/innsjøer her. I tilrådingen endrer vi derfor forskriftens § 7b på dette punktet slik at den lyder «tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt».

Når det gjelder uttalelsen fra Norges Skogeierforbund om at det må være mulig å vedlikeholde traktorveier så er det lagt inn et nytt punkt e) om dette i unntaksbestemmelsene i § 4. Uttransport av felt elg og hjort er det åpnet for i § 6 b.

9.4 Merknader til det foreslåtte området

Lokal høring

Naturvernforbundet i Telemark (NVT) (brev av 09.12.20) uttaler følgende:

«Naturvernforbundet ser det som positivt at stadig flere skogområdet blir lagt ut for frivillig vern. Det er derfor gledelig at man har oppnådd enighet med grunneiere om vern av de tre foreslåtte områdene innafør Notodden kommune. Stortinget vedtok i 2016 at 10 prosent av skogen i Norge skal vernes. Det fordres med andre ord stor aktivitet på dette området om målet skal nås.

...

NVT må likevel understreke at det er svært viktig at prosessen legges opp slik at det er våre aller viktigste skogområder med høyest verneverdi som prioriteres og som vernes først.

...

Skitnebufjellet har isolert sett en svak regional verneverdi, og er i hovedsak høyereliggende og ikke av det meste verneverdige i Follsjåskogene. Men arealet er en del av det større Koplandsåsen-Raua området som samlet sett har nasjonal verdi.»

Skagerak Nett AS (e-post av 22.12.20) uttaler følgende:

«Skagerak Nett AS viser til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark sine høringsdokumenter for verneplan (Bjønnstille, Murtetjern, Skitnebufjellet, Korseikåsen) av 8.10.2020 (2020/632), samt NVE sin uttalelse av 2.12.2020 (202012703-2).

Vi ønsker med dette å orientere om at verneplanene ikke er i konflikt nettselskapet sine eksisterende eller planlagte anlegg.»

Sentral høring

Riksantikvaren (e-post av 09.10.2020) viser til kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen og behandler ikke saken.

Bane NOR (brev av 19.10.2020) har ingen merknader til verneforslaget.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) (brev av 30.11.2020) har ingen merknader til saka. *«DMF kan ikke se at de foreslåtte verneområdene berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Det framgår ikke av*

DMFs databaser/kartinnsyn1 at det finnes registrerte gamle gruver eller gruveåpninger innenfor de foreslåtte verneområdene.

DMF har derfor ingen merknader til høring av de fire verneplanene.»

NVE (brev av 02.12.2020) uttaler følgende:

«Skitnebuffjellet ligger nært reguleringsmagasinet Tinnsjø. Det er allerede vernet flere områder helt ned til HRV til dette magasinet. NVE vurderer derfor at verneforslaget for Skitnebuffjellet naturreservat skaper ikke ytterlig konflikter for reguleringen.

Vi gjør oppmerksom på at Everket AS har områdekonsesjon i områdene som ligger i Notodden kommune. Tilsvarende er det Skagerak nett AS som har områdekonsesjon i verneområdet som ligger i Porsgrunn kommune. Så langt vi kjenner til finnes det ingen nett i verneområdene. NVE har generelt ikke detaljert kjennskap til nettselskapenes planer for distribusjonsnettet, og vi forutsetter at nettselskapene uttaler seg om eventuelle konflikter med eksisterende og fremtidige nettplaner.»

Naturvernforbundet (brev av 09.12.2020) uttaler følgende:

«Vi viser til høringsdokumentene. Skogutvalget i Naturvernforbundet støtter at det opprettes naturreservater for de tre områdene i Notodden og det ene i Porsgrunn.

...

Skitnebuffjellet som er svakt regionalt verdifullt er en mindre del av det nasjonalt verdifulle området Koplansåsen-Raua. Avgrensningen ser ut til å inkludere det som er av kjente naturverdier på eiendommen som har tilbud skog. Vi håper reservatet senere kan utvides til å sikre de store nasjonale naturverdiene som finnes i Koplansåsen-Raua, og ber Fylkesmannen selv ta initiativ overfor aktuelle skogeiere for å få i gang en dialog om mulighetene.»

Forsvarsbygg (brev av 07.01.2021) uttaler følgende:

«De aktuelle verneområdene presentert med egne verneforskrifter. Av verneforskriftene finner Forsvarsbygg at Forsvarets interesser er tilstrekkelig ivaretatt og har ingen ytterligere bemerkninger til verneforslaga.»

9.5 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området

Statsforvalterens kommentarer og tilrådning

Mindre språklige endringer og rettelser i forskriftene blir ikke kommentert nærmere. Større endringer og tilføyelser er vist i kursiv.

Konklusjon

Statsforvalteren anbefaler at området blir vernet som naturreservat med fredningsforskrifter og avgrensninger som i høringsforslaget, med de tillegg/endringsforslag som kom inn i forbindelse med høringen, og som er vist i kursiv i forskriften.

Vedlegg 1.

Forslag til forskrift for Skitnebufjellet naturreservat, Notodden kommune, Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av skogtypen kalk- og lågurtfuruskog i lavlandet.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av sjeldne og trua arter av lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Notodden kommune: 125/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på daa.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk datert Klima- og miljødepartementet..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Notodden kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning,

henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.
- e. *Vedlikehold av traktorveier inntegnet på vernekartet, i henhold til standard og tilstand på vernetidspunktet.*
- f. Beiting.
- g. Utsetting av saltsteiner.
- h. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- i. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest utenom eksisterende stier er forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.

- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 pkt. b.
- d. Hogst av etablerte plantefelt.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og g, og § 7 d og f.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg: Vernekart